

Małgorzata Krugan-Przybylska, Krzysztof Tunia

Samborowice, gm. Pietrowice
Wielkie, woj. katowickie. Stanowisko
49

Informator Archeologiczny : badania 21, 42-43

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

osady. Zarejestrowano łącznie 21 obiektów w tym paleniska, skupiska kamieni oraz podziemiankę. Na uwagę zasługuje obiekt 20/87 - palenisko zbudowane na planie prostokąta o wymiarach 0,80 x 0,50 m.

Wypełnisko paleniska stanowił szary piasek i zhumosowana brązowa ziemia. W otoczeniu paleniska wydzielono kości, ości i łuski rybie. W części zachodniej wykopu /nr 17/ wyróżniono duży glas narzutowy /ważący ok. 2 ton/, pod nim wydzielono jamę z materiałem ceramicznym /fragment amfory/, krzemieniem /m.in. drapacz gładzony/ i kośćmi. W materiale ruchomym wydzielono:

- 14 siekier kamiennych zachowanych w całości lub we fragmentach,
- 9 siekier krzemienionych /w tym 1 fragment siekiery wykonanej z krzemienia pasiastego/,
- 5 grocików różnych typów,
- drapacze, zgrzebła, skrobacze, żuzcznia,
- fragment zawieszki bursztynowej,
- w materiale ceramicznym wydzielono:

2 miniaturowe naczynia, w tym jedno z przewierconym dnem; 2 czarki, naczynie wanfankowate, naczynia zasobowe z listwą plastyczną, fragmenty pucharów i amfor, 1 fragment spiczastego dna oraz fragment zawieszki w kształcie podwójnego topora.

W wykopie /nr 17/ wydzielono 6 tzw. "wkopów" przecinających obiekty z materiałem rzucawkim. Wypełnisko wkopów stanowił jednorodny piasek brązowo-szary. Wyróżniono w nich nieliczne drobne kości. Materiały przechowywane są w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

Badania będą kontynuowane.

SAMBOROWICE, gm. Pietrowice Wlk.
woj. katowickie
Stanowisko A

patrz
epoka brązu

SAMBOROWICE, gm. Pietrowice Wielkie
woj. katowickie
Stanowisko 49

Muzeum Śląskie
w Katowicach

Badania prowadziła mgr Małgorzata Krugan-Przybylska pod opieką dr. Krzysztofa Tuni z IHM PAN w Krakowie. Finansował NKE w Katowicach. Pierwszy sezon badań. Osada neolityczna.

Stanowisko leży około 300 m na zachód od granicy Samborowic i około 500 m na południe od doliny rzeki Troi. Zajmuje przestrzeń w rozwidleniu pomiędzy drogą prowadzącą z Samborowic na południe, a drogą polną przebiegającą w pobliżu kapliczki św. Anny.

Badania o charakterze sondajowym miały na celu określenie charakteru i przynależności kulturowej stanowiska odkrytego wiosną 1987 r.

Odsłonięto obszar o powierzchni 1,5 ara, zakładając trzy wykoły - 15 m x 5 m, 10 m x 5 m, 5 m x 5 m. Układ stratygraficzny w badanych wykopach kształtował się następująco: do głębokości około 40 cm zalegała warstwa ziemi ornej, nosząca ślady głębokiej orki. W warstwie tej wystąpiły liczne wyroby krzemienne /w tym duża ilość rdzeni/ oraz nieliczne fragmenty naczyń kultury landzelskiej i kultury pucharów lejkowatych. Poniżej, na głębokości około 40 cm wystąpił lessowy ciałec, na którego tle rysowały się obiekty archeologiczne. Łącznie odkryto 14 obiektów, w tym: 2 - prawdopodobnie dołki pogrzebowe, 3 - jamy gospodarcze. Przeznaczenie pozostałych obiektów jest trudne do określenia.

Materiał ceramiczny pochodzący z odkrytych obiektów wiąże się z kulturą pucharów lejkowatych i kulturą landzelską. Odkryto m.in. fragmenty naczyń workowatych zdobionych stempekami, fr. pustej nóżki, fr. czary pochodzącej z pucharika na pustej nóżce, zdobionej małymi okrągłymi guzami, liczne fr. zdobione guzami, a także ornamentyką nawiązującą do kultury ceramiki promienistej /grupy naprzemianległych skośnych linii rytych/. Wystąpiły także przesłiki gliniane stożkowate i koliste, w jednym wypadku zdobione.

Materiał krzemienisty to w przewadze regularne wióry i odkupki. Zwraça uwagę bardzo duża ilość rdzeni przeważnie wiórowych, jednościętowych, często stożkowatych lub postożkowatych, występujących na powierzchni stanowiska i niewielka ich ilość w obiektach. Również stosunkowo niewiele wystąpiło narzędzi krzemienistych /pojedyncze drapacze, ryłca, wióry retuszowane z wywłóceniem ślnym/. Surowiec krzemienisty to w przewadze miejscowy krzemień narzutowy, chociaż wystąpiły także egzemplarze wykonane z krzemienia jurajskiego podkrakowskiego.

Z badanych obiektów pochodzi również fragment kamiennego toporka i niewielka siekierka kamienna, oraz szaszłkowa siekierka krzemieniasta.

Oceniając łącznie należy stwierdzić, że większość materiału łączy się z kulturą pucharów lej-kowatych. W jamach łączonych z tą kulturą wystąpiły także zabytki związane z kulturą lendzielską lub kulturą ceramiki promienistej.

Pozyskane materiały i dokumentację złożono w Dziale Archeologii Muzeum Śląskiego w Katowicach.

SARBYŃ, gm. Werbkowice
woj. zamojskie
Stanowisko 1

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Katedra Archeologii
w Lublinie

Badania prowadził dr Andrzej Kokowski. Finansował WOA-K w Zamościu. Pierwszy sezon badań. Kultura amfor kulistych, pojedynczy grób.

Odkrycia dokonano przypadkowo w trakcie równania podwórka. Odkrywcy wyskopalili cztery naczynia i odsłoniłi czaszkę, po czym powiadomili ekspedycję archeologiczną, co umożliwiło dalsze badania zespołu.

Komorę grobową o wymiarach 2,5 x 1,4 m przykrywały cztery monumentalne płyty z piaskowca. Komora zbudowana została z 10 płaskich, prostokątnych płyt, których dopasowania było na tyle doskonałe, iż jedynie w dwóch przypadkach trzeba było je uszczelnić. W trakcie wykopalisk prowadzonych wyłącznie w obrębie komory z niewielkim marginesem na zewnątrz, odsłonięto pochówek dorosłego osobnika w pozycji silnie podkurczonej, leżącego na prawym boku. W północnej części komory stały cztery naczynia, których lokalizację zrekonstruowano po konsultacji z odkrywca, i szczeka dzika. W południowo-wschodnim narożniku zlokalizowano siekiarę. Drugi egzemplarz i paciorek burzystynowy leżały na "półeczkach" kamiennych pomiędzy płytami 2 i 3 w ścianie wschodniej. Przy stopach znaleziono dwa ostrza kościane. Przy prawym przedramieniu dwa dalsze paciorki, pod miednicą zawieszka kościana w kształcie litery "T". Dno jamy grobowej wysypane było czerwonym, pokruszonym granitem.

Materiały znajdują się w EA UMCS.

Nie przewiduje się dalszych badań.

SANDOMIERSZ
woj. tarnobrzeskie
Stanowisko: Wzgórze Ławiczojskie

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
w Warszawie
Zakład Metodologii Badań Archeologicznych

Badania prowadziła mgr Hanna Kowalewska-Marszałek przy udziale mgr Doroty Cyngot. Finansował Urząd Miasta w Sandomierzu oraz IHM PAN. Siódmy sezon badań. Osada neolityczna cyklu lendzielsko-pułgarskiego.

Celem prac było przebadanie kilku wybranych obiektów, odkrytych w 1986 r., oraz dokładne rozpoznanie sytuacji w północno-wschodniej części wzgórza, prowadzące do weryfikacji poczynionych poprzednio ustaleń nt. przebiegu rowu /obektu 14/30/. Taki zakres prac został wyznaczony na podstawie rozpoznania terenu za pomocą badań azerokopiaszczynowych w 1986 r.